

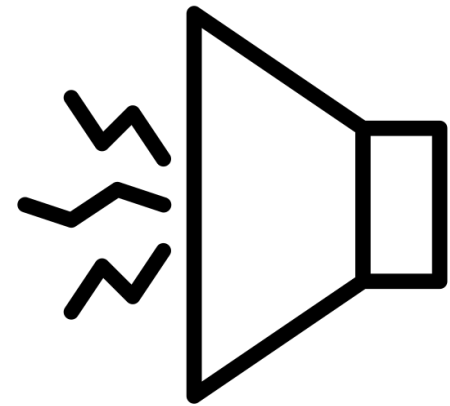
Conflicten tussen vogels en vliegtuigen wereldwijd en specifiek bij Rotterdam The Hague airport

Invloed van vliegverkeer op vogels

- Verstoorde communicatie
- Opvliegen en agressief gedrag

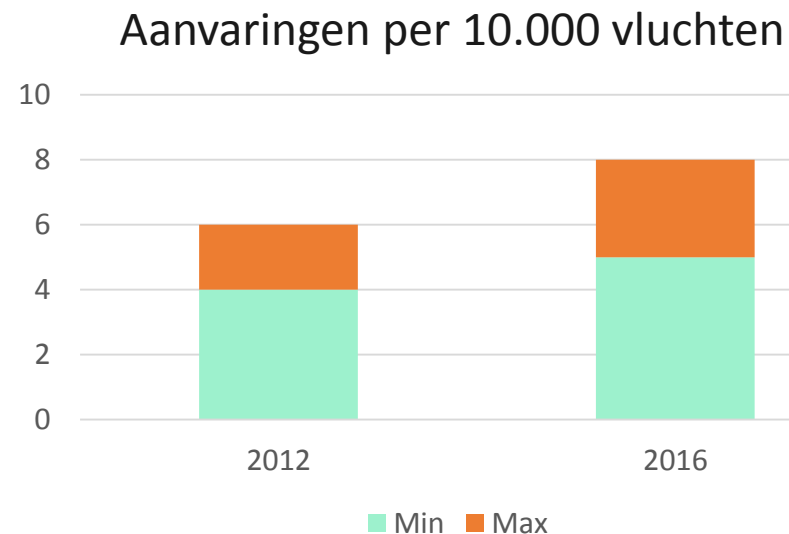
Dit heeft tot gevolg:

- Energieverlies
- Minder reproductief succes
- Lagere zaadverspreiding
- Lagere soortenrijkdom

Vogel/vliegtuig aanvaringen

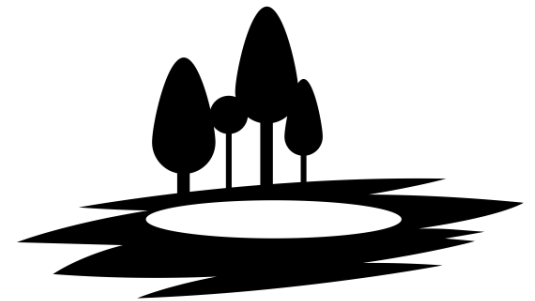
- 286 menselijke slachtoffers wereldwijd (tot 2017)
- US\$1.2-1.5 miljoen per jaar schade in de VS
- Zware en/of zwermende vogels geven meeste risico
- Meeste aanvaringen in lente en herfst, bij zonsopgang en zonsondergang
- Meer dan 70% op de grond of in de lucht op een hoogte van minder dan 152 m
- Vermindering in broed en foerageergebied

Vogel/vliegtuig aanvaringen

Omgevingsfactoren die vogels aantrekken:

- Landbouwwelden
- (voedsel)afval
- Stedelijke en rurale kenmerken
- Watergebieden
- Bomen
- Hangaars en parkeerterreinen

Interventiemethodes

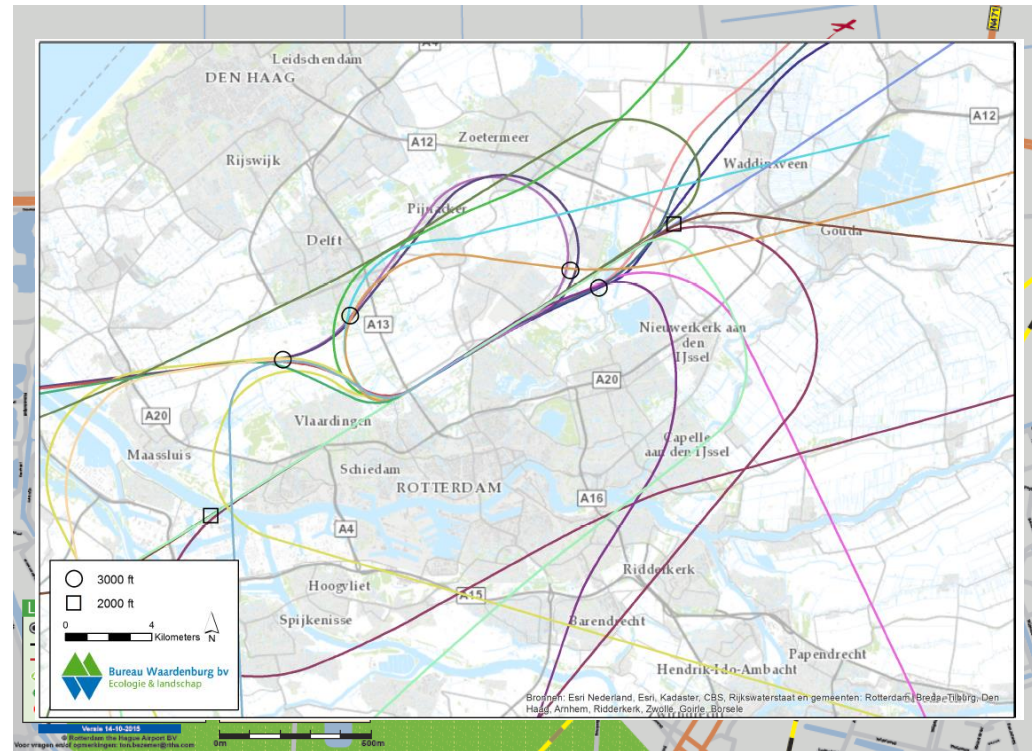

- Auditieve methodes
  - Alarmgeluiden
  - Pyrotechnieken
- Visuele methodes
  - Drone
- Getrainde dieren
- Chemische methodes
  - Smaak aversie d.m.v. endofytisch gras
- Fysieke barrières
- Habitat management
  - Lang gras
  - Nutriënt arme bodem
  - Voedselbronnen verminderen
  - Lokgebieden
- Detectiesystemen
- Populatiecontrole

Stappenplan

1. Aanleggen vliegveld: omgeving met weinig ecologisch belang
2. Versterken van vogelgebieden op gepaste afstand van het vliegveld
3. Het vliegveld en zijn nabije omgeving onaantrekkelijk maken voor vogels:
  - Voedselbronnen reduceren
  - Nestplekken afschermen
  - Watergebieden afschermen
4. Detectie/Radarsystemen plaatsen
5. Vogels weggagen d.m.v.
  - Drones
  - Getrainde vogels en/of honden
  - Pyrotechnieken, kanonnen en alarmgeluiden.
6. Effectiviteit van de methodes monitoren

Rotterdam The Hague Airport

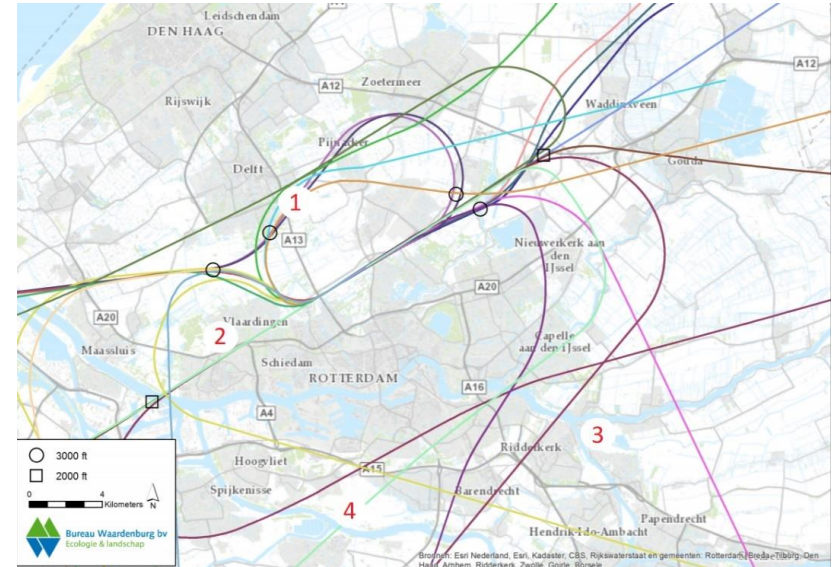
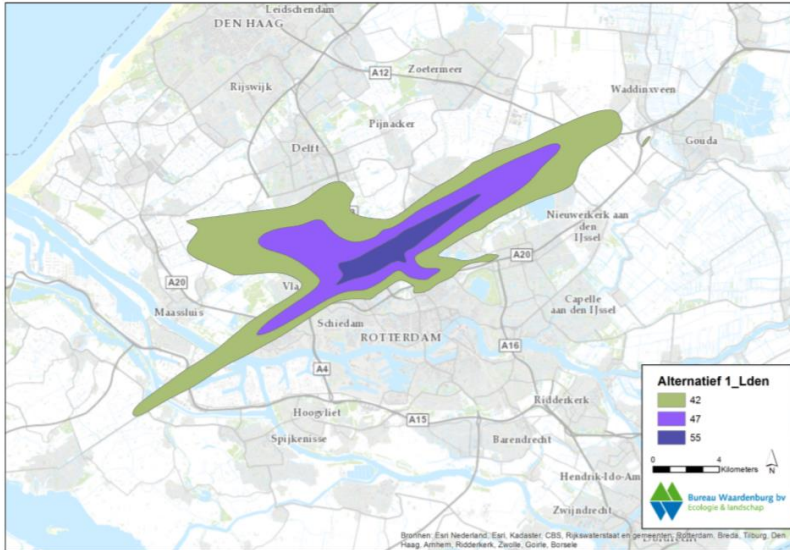

Natuurgebieden en geluidsoverlast

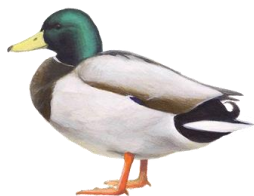

Natuurgebieden en geluidsoverlast

aanvaringen

4.8 per 10,000 vliegbewegingen

Soort	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Tot.	Gem.	Risico
Buizerd	3	2	4	6	1	2	3		2	23	2,56	
Canadese gans				1						1	0,11	
Nijlgans	1						1			2	0,22	
Wilde eend		1		1				1	2	5	0,56	
Aalscholver	1		1							2	0,22	
Blauwe reiger		2		2		3			1	8	0,89	
Ooievaar		1								1	0,11	
Boerenzwaluw	2	1	3		1	2	1		1	11	1,22	
Kokmeeuw	1	4						1	1	7	0,78	
Zwarte Kraai		2		2			1		1	6	0,67	
Stormmeeuw	2		1	1					1	5	0,56	
Stadsduif	2	2	1	2	2	2			1	12	1,33	
Groene specht				1						1	0,11	
Zilvermeeuw				2	1			1	1	5	0,56	
Boomvalk					1					1	0,11	
Torenvalk	3	10	8	3	5	8	5	2	8	52	5,78	
Kievit				1		1				2	0,22	
Kleine mantelmeeuw			1	1	2				2	6	0,67	
Steenuil				1						1	0,11	
Ransuil		1		2	2	3		1	1	10	1,11	
Ekster				1	1					2	0,22	
Bruine kiekendief				1						1	0,11	
Waterhoen			1							1	0,11	
Fazant	1			1						2	0,22	
Halsbandparkiet					1			1		2	0,22	
Sperwer				1	1					2	0,22	
Holenduif	1									1	0,11	
Gierzwaluw			2	3	1	3	3		1	13	1,44	
Houtduif		2	1	2		1		1	1	8	0,89	
Houtsnip		1								1	0,11	
Knobbelzwaan					1					1	0,11	
Graspieper							1			1	0,11	
Scholekster						1		1		2	0,22	
Spreeuw									1	1	0,11	
	17	29	23	34	20	26	15	9	25	199	22,11	

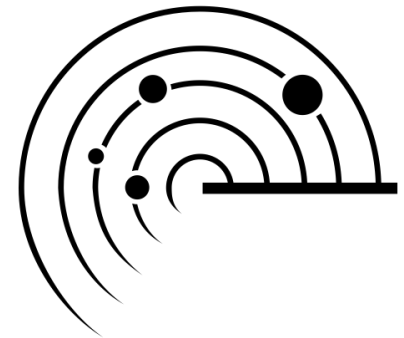
Interventiemethodes RTHA

- Actieve controle
- Pyrotechnieken en alarmgeluiden
- Roofvogels
- Lang endofytisch gras
- Radarsysteem (niet in gebruik)
- Vangen en doden van vogels (gemiddeld 629 per jaar)

Aanbevelingen RTHA

- Voedselbronnen verminderen voor specifieke soorten
  - Oogstresten van omringende velden verwijderen
  - Afval verbergen
  - Watergebieden afsluiten
  - Bessenstruiken verwijderen
- Radarsysteem in gebruik nemen

Vragen?